

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

BESLUT
2001-06-07

Dnr 231-3128-93

1(8)

Naturreservatet

NORDSJÖSKOGEN

HAGFORS kommun
Värmlands län

**Länstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

BESLUT
01-06-07

2(8)

**Beslut om inrättande av naturreservatet NORDSJÖSKOGEN,
Hagfors kommun, Värmland**

Innehållsförteckning

LÄNSSTYRELSENS BESLUT	3
Reservatets avgränsning	3
Ändamålet med reservatet	3
Föreskrifter	3
MOTIVERING	5
Allmän beskrivning av området	5
Intresseaspekter	5
Ärendets bakgrund och handläggning	6
Synpunkter från remissinstanserna	6
Länstyrelsens bedömning och överväganden	6
HUR MAN ÖVERKLAGAR	8

BILAGOR

1. Beslutscharta skala 1:10.000
2. Översiktscharta skala 1:200.000
3. Skötselplan inkl skötselplanekarta
4. Förteckning över funna arter av spec intresse
5. Administrativa data
6. Synpunkter från remissinstanserna
7. Hur man överklagar (blankett)
8. Sändlista

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7§ naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) att förklara det område, vilket på beslutskartan (bil 1) avgränsas med en kraftig linje, som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara *Nordsjöskogen*

Reservatets avgränsning

Reservatsområdet är delvis inköpt av staten för naturvårdsändamål. Reservatsgränsen omsluter dels den nybildade fastigheten ÖSTRA TÖNNET 1:135 dels ett område norr därom och omedelbart väster om Musån på fastigheten Ö. TÖNNET 1:152

Ändamålet med reservatet

Ändamålet med reservatet är att bevara biologisk mångfald i ett naturområde och däri ingående ytformer, naturskogar och våtmarker. Vidare skall naturskogskaraktären successivt förstärkas i delområde (i öster) med större påverkan av tidigare huggningar.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9§ naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla.

A. föreskrifter enl 8§ naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och andra sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad, såsom exempelvis jakttorn
2. anlägga väg
3. bedriva täkt av berg eller lösa jordarter
4. gräva, schakta, dika, utfylla eller utföra andra ingrepp i marken
5. bedriva skogsbruk eller utföra andra ingrepp i skogsvegetationen
6. tillföra kalk, andra mineralämnen eller gödselmedel
7. anordna upplag

Föreskrifterna ovan under A utgör inte hinder för naturvårdsförvaltaren att i överensstämmelse med fastställd skötselplan, utföra naturvårdsinriktade åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet.

B. Föreskrifter enligt 9§ naturvårdslagen om skyldighet för markägare och annan sakägare att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder - i överensstämmelse med skötselplan, fastställd 2001-05-28 vidtages för att tillgodose ändamålet med naturreservatet.

1. Gränsmarkering, vägvisning och information om reservatet
2. Iordningställande av anordningar för allmänhetens friluftsliv samt
3. Ingrepp i skogsvegetationen

C. Föreskrifter enl 10§ naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom naturreservatet. (Föreskrifterna gäller även markägaren och innehavare av särskild rätt)

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. plocka eller gräva upp växter. Detta gäller såväl kärlväxter som mossor, lavar och vedsvampar
2. borttaga träd och buskar, inklusive död ved såsom lågor, torrträd och torra grenar
3. fånga eller skada däggdjur, fågel, groddjur eller kräldjur, liksom att skada deras bo och lekplatser eller samla ägg
4. fånga eller skada evertebrater (rygggradslösa organismer)
5. framföra motordrivet fordon eller rida
6. tälta eller göra upp eld
7. medföra husdjur som inte hålls kopplat
8. anordna orienteringstävlingar eller liknande arrangemang
9. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande anordning

Länsstyrelsens tillstånd krävs vidare för att i organiserad form utnyttja området för turism, undervisning eller undersökningsverksamhet.

Föreskrifterna under C utgör inte hinder för naturvårdsförvaltaren att, i överensstämmelse med fastställd skötselplan, utföra naturvårdsinriktade åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet. Föreskrifterna utgör heller inte hinder för utövande av jakt och fiske enligt allmänt gällande regler.

Föreskrifterna under avsnitt C ovan träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamlingar.

Länsstyrelsen
Värmland

Miljöenheten

BESLUT
01-06-07

5(8)

D. Föreskrifter enligt 9§ naturvårdsförordningen om skötsel och förvaltning av reservatet.

1. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan daterad 2001-05-28 (bilaga 3).

MOTIVERING

Allmän beskrivning av området

Reservatsområdets kärnområde består av naturskogar som till stor del utgörs av gransumpskog. Bestånden har stort inslag av grova björkar samt enstaka aspar, gråalar, klubbalar och sälgar. Skogen är tät och självgallring sker. Inslaget av döda eller döende träd samt grova granlågor är stort. Fältskiktet är av fuktig-våtristyp. Sporadiskt förekommer mer krävande örter som tibast, kransrams, spindelblomster och spädstarr. Stubbar efter tidigare plockhuggning finns framförallt i kanten mot torrare mark.

Mot Musån i öster och sydost övergår sumpskogen i en frisk granskog på flackare mark. Denna del är mer påverkad av tidigare huggningar och inslaget av döda och döende träd, av lågor och av gamla lövträd är mindre än i de centrala delarna.

Geologiska intresseaspekter

En rullstensås löper fram öster om sumpskogen. Åsen övergår söderut i ett åsnätlandskap.

Biologiska intresseaspekter

Sumpskogen hyser en rik flora av mossor, lavar och vedsvampar med förekomst av flera ovanliga arter, jämför förteckning i bilaga 4.

Det är främst det stora inslaget av döda träd och lågor i kombination med ett fuktigt och stabilt mikroklimat som gynnar dessa organismgrupper. En del av de påträffade arterna är klassificerade som hänsynskrävande, sällsynta eller hotade. Även bland fågelarter har påträffats arter som är beroende av gammal barrblandskog av naturskogskaraktär exempelvis; tjäder, järpe, tretåig hackspett och duvhök. Här kan även nämnas observationer av en ovanlig och hotad (NT)skalbaggsart; gransumplöparen (*Platynus mannerheimii*).

Ärendets bakgrund och handläggning

Området uppmärksammades i samband med länsstyrelsens översiktliga naturinventering under första halvan av 1970-talet. Utifrån resultaten av denna första omgång av inventeringar studerades de områden ytterligare, vilka bedömdes ha större naturskogsvärden. Nordsjöskogen framstod då – i ett läns-perspektiv - som ett område vilket borde bevaras intakt. Markägarna informerades på ett tidigt stadium .

Efter att ett reservatsförslag upprättats och remissomgång genomförts förordade Naturvårdsverket (1980) att länsstyrelsen skulle avvakta beslut tills dess att en landsomfattande "urskogsinventering" kunnat genomföras och lagts till grund för en nationell plan för skydd av skogar.

Nytt reservatsförslag behandlas i remissomgång 1993. Ägarna till fastigheten Ö.Tönnet 1:152 avstyrkte därvid förslaget medan övriga, inkomna yttranden (SNV, Hagfors kommun, Skogsvårdsstyrelsen, PÅ Lonnfors) innebar tillstyrkan. Fortsatta samråd med SNV samt förhandlingar med berörda markägare sker därefter. Överenskommelse om markförvärv träffas 1994 beträffande del av fastigheten Ö.Tönnet 1:154 (nuvarande 1:135). Beträffande fastigheten Ö. Tönnet 1:152 har överenskommelse dock ännu ej kunnat nås.

Synpunkter från remissinstanser

Ägarna till fastigheten Ö.Tönnet 1.152.har inkommit med skriftligt yttrande i vilket man avstyrker bildandet av reservat för området. Se vidare bilaga 6.

Underhand har vidare P-Å Lonnfors lämnat kompletterande uppgifter om områdets flora och fauna. Dessa uppgifter har inarbetats i texten.

Länstyrelsens bedömning och överväganden

Områdets naturskogar med hög fuktighet och stora inslag av döda/ döende träd ger goda förutsättningar för en rik flora och fauna framförallt av mossor, lavar och vedsvampar. Artrikedomen illustreras av förteckning, i bil 4, över funna arter vilka indikerar god livsmiljö för naturskogsarter.

Området hyser en naturtyp, utpekad i EU:s s.k "habitatdirektiv", nämligen "*Västlig taiga*". Området har medtagits som kandidat till Sveriges bidrag till europeiska nätverket "Natura 2000". Området omfattas därför av Miljöbalkens 7Kap 28-29§§ samt Förordnande om områdesskydd 16-20§§, där det stipuleras att Länsstyrelsen för sådant område har ansvar att möjliggöra att en gynnsam bevarandestatus bibehålles eller återställs för berörda livsmiljöer eller arter.

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

BESLUT
01-06-07

7(8)

Området har ett stort *botaniskt* värde. I den hårt brukade produktionsskogen har många biotoper minskat kraftigt i omfattning. Sammanhängande skogsområden har fragmenterats. Viktiga förutsättningar för växt- och djurarter som var vanliga i naturskogslandskapet håller på att försvinna. Tillgången på lämpliga substrat i form av grova lågor, döda/döende träd och gamla lövträd samt ett stabilt mikroklimat är nödvändiga förutsättningar för biologisk mångfald, särskilt för arter knutna till sumpskogsmiljöer. Skogsskötselåtgärder i form av slutavverkning eller gallring utgör för många av kryptogamerna ett stort hot. Även avverkningar i omkringliggande skog är negativ eftersom uttorkningskänsliga arter inte tål förändringar i ljus- och vindexponering. Området behöver därför skyddas genom att det undantages från skogsbruk.

Området har också ett *zoologiskt skyddsvärde* genom att det hyser djurarter vilka är beroende av gammal naturskogsartad skog.

Området har vidare ett visst *geologiskt intresse* genom förekomsten av väl utbildade rullstensåsar.

Genom denna reservatsbildning säkerställs naturskogar som kan utgöra livsmiljö för växt- och djurarter vilka i övrigt är missgynnade. Under den period området varit aktuellt för reservatsbildning har successivt nya fynd gjorts av arter, vilka indikerar att området har mycket höga naturvärden.

Ändamålet med reservatet är att bevara biologisk mångfald i ett naturområde och däri ingående ytformer, naturskogar och våtmarker.

Vidare skall naturskogskaraktären successivt förstärkas i delområde (i öster) med större påverkan av tidigare huggningar.

Ändamålet skall nås genom att området undantages från virkesproducerande skogsbruk samt andra arbetsföretag som påverkar mark och vegetation

Detta åstadkoms genom att

- * skogsvegetationen får utvecklas fritt

- * ytformationer och naturligt inströmmande markvatten inte väsentligen påverkas av markanvändning

- * ytterligare studier av områdets flora och fauna läggs till grund för framtida skötselprogram

- * området – i den mån det inte strider mot bevarande intressena – utnyttjas för allmänhetens naturupplevelser.

Reservatsbeslutet innebär inte direkt hinder för jakt enligt allmänt gällande regler. Reservatsmarken förutsättes därvid ingå som del i större jaktlig enhet. Inga viltvårdande åtgärder skall dock utföras inom reservatsområdet. Vidare får inte skjutorn eller motsvarande anläggningar uppföras. Inte heller skall skjutgator röjas. Uttransport av fälld älg (eller annat större villebråd) skall ske så att risken för markskador och spårbildning minimeras

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

BESLUT
01-06-07

8(8)

I ett yttrande har ägarna till fastigheten Ö. Tönnet 1:152 avstyrkt reservatsbildningen med hänvisning till att någon överenskommelse ej uppnåtts angående ekonomisk ersättning.

Förhandlingar har pågått under lång tid. Markägarna har därvid hävdlat önskemål om ersättningsmark. Objekt, som enligt markägarnas mening varit lämpat för ändamålet, har ej kunnat erbjudas.

Länsstyrelsen anser inte att de invändningar som ägarna till fastigheten Ö.Tönnet 1:152 anfört är av den karaktären att invändningarna bör föranleda att naturreservatet inte inrättas. I detta ställningstagande har Länsstyrelsen beaktat den så kallade proportionalitetsprincipen (se även bilaga 6).

För att uppnå gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som ingår i området finner länsstyrelsen att naturreservat med redovisade föreskrifter och skötselplan är en lämplig skyddsform.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 7.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingemar Eliasson. Föredragande har varit byrådirektör Per Åhgren. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson och naturvårdsdirektör Lars Furuholm.

.....

Ingemar Eliasson

.....

Per Åhgren